

ření. Než přesto nemohl soud st-lce ani v posléz naznačeném směru dáti za pravdu.

Cit. § 28 domov. zákona, ukládáje obcím povinnost, aby i přespolním chudým v případě náhlé potřeby poskytly potřebnou pomoc, propůjčuje jim zároveň právo postihu, a to alternativně buď vůči obci domovské anebo vůči osobám, které podle práva občanského anebo podle jiných zákonů jsou k opatření chudého povinny. Z textace této normy vysvítá především úzká vnitřní souvislost regresního nároku obce pobytu s její povinností zaopatřiti v případě náhlé potřeby přespolního chudého. Regresní nárok obce pobytu není leč rubem zmíněné její povinnosti. Že pak tato povinnost stihá obec pobytu toliko v příčině cizích příslušníků, kteří jsou ve smyslu zákona, tedy objektivně chudí, o tom nemůže býti vzhledem k znění cit. předpisu, který ani slovem nenaznačuje, že by zde výrazu »chudý« bylo použito v jiném smyslu, než na místech ostatních, nejmenší pochybnosti. Ale pak je vzhledem ke zmíněné souvislosti regresního nároku obce pobytu s její povinností v § 28 jí uložené nutně a důsledně podmíněn tímž předpokladem i její nárok na náhradu chudinského nákladu obcí domovskou, t. j. že šlo o podporu osoby objektivně chudé. Že tomu tak jest, vyplývá i z další úvahy čerpané z textace cit. zákonného ustanovení. Podle něho je předpokladem obou uvedených tam alternativních regresních nároků obce pobytu jedna a táž skutečnost, totiž že obec pobytu poskytla v případě náhlé potřeby přespolnímu chudému potřebnou pomoc. Z toho plyne logicky nutně, že — není-li dán zmíněný předpoklad regresního nároku obce vůči jednomu z alternativně zavázaných subjektů — není dán ani vůči subjektu druhému. Ježto pak náhradní nárok obce pobytu vůči osobám třetím postihuje jen ty osoby, jež jsou podle práva občanského anebo podle jiných zákonů k zaopatření chudého povinny — a ony jsou, alespoň v některých případech (srov. na př. §§ 154, 795 a 947 o. z. o.), k tomuto zaopatření povinny jen tehdy, jde-li o osobu nemající potřebných prostředků k obživě, tedy o osobu objektivně chudou —, plyne z toho, že regresní nárok obce pobytu vůči osobám třetím má místo jen tenkrát, jestliže osoba, již chudinská podpora byla poskytnuta, byla v té době skutečně chudá. Ale pak vzhledem k tomu, co svrchu řečeno, jest i regresní nárok obce pobytu vůči obci domovské podmíněn objektivní chudobou osoby, již podpora byla poskytnuta.

Příkrost zákona, záležející — jak svrchu naznačeno — v tom, že obec pobytu, poskytujíc chudinskou podporu podle § 28 domov. zákona, nebude zpravidla ani moci objektivně zjistiti, jde-li o chudého či nikoliv, ač její náhradní nárok na této skutečnosti závisí, je paralysována ustanovením § 15 čes. chud. zákona, přiznávajícím i obci pobytu (arg. citace § 28 domov. zákona) právo postihu vůči osobě, již chudinské zaopatření poskytla, zjistí-li se dodatečně, že chudou nebyla. I tento předpis svědčí výkladu § 28 domov. zákona, jak shora byl podán.

Č. 12.890.

Církevní věci: Na ustanovení § 7 zák. čl. XIV:1898, po př. §§ 7 a 8 zák. čl. XXXVIII:1913 ve příčině odnětí doplňku kongruy a věkového přídavku může se vůči československému státu s úspěchem

odvolávati toliko duchovní, který vykonal slib podle § 7 zákona č. 64/1918 Sb., a to jen za dobu po složení tohoto slibu.

(Nález z 4. května 1937 č. 11.546/34.)

Prejudikatura: Boh. A 4409/25, 7430/28, 12.417/36.

Věc: Antonín V. v Bátce proti rozh. min. škol. a nár. osvěty v Praze z 25. listopadu 1933 o kongruu.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Podáním z 18. srpna 1932 a dodatkem k němu de pres. 2. září 1932 žádal st-l min. škol. a nár. osvěty v Praze, aby mu jakožto faráři reformované církve v Bátce byla dodatečně poukázána náhrada doplňků kongruy z prostředků státních za léta 1919 a 1920.

Min. škol. a nár. osvěty nař. rozhodnutím vyslovilo, že žádosti nelze vyhověti, poněvadž — pokud jde o lhůty výše uvedené — nebylo učiněno zadost ustanovení § 2 zákona z 10. prosince 1918 č. 64 Sb.

Rozhoduje o stížnosti vznesené do tohoto rozhodnutí, řídil se nss těmito úvahami: — — —

Předpis § 2 zákona č. 64/1918 Sb. o mimořádných přechodných ustanoveních na Slovensku stanoví, že »státní, samosprávní a církevní hodnostáři, úředníci a zaměstnanci bývalého království Uherského prozatímně se ponechají ve svých úřadech s dosavadními požitky, složí-li slib poslušnosti Československé republice a uzná-li zmocněnc vlády, že i jinak jsou se své úkoly«. Podle toho mohl církevní hodnostář po stránce právní zachovati si nárok na dosavadní požitky jen tehdy, splnil-li podmínku složení slibu věrnosti Československé republice a neměl-li zmocněnc vlády proti setrvání církevního hodnostáře v úřadě námitek. Nebyla-li prvá z těchto podmínek (t. j. složení slibu věrnosti) splněna, nebylo po vydání zákona č. 64/1918 Sb. nároku na požitky zmíněné od československého státu, a to ani tehdy ne, když příslušný církevní hodnostář zastával dále církevní úřad (srov. Boh. A 4409/25 a 7430/28 týkající se státních zaměstnanců a — Boh. A 12.417/36 — týkající se duchovních). Teprve přiznáním se k Československé republice, vyjádřeným právě složením slibu, mohl si ten který duchovní založiti nárok na požitky ze státní pokladny Československé republiky ve výši stanovené dosavadními (uherskými) zákony a předpisy, a to pro futuro, neboť spočívá již ve výsostné pováze státu, že nebude přiznávat ze státní pokladny požitky tomu, kdo se k němu nehlásí. Neměl proto církevní hodnostář po vydání zákona č. 64/1918 Sb. do doby, než složil slib věrnosti zmíněný v § 2 cit. zákona, vůči československému státu vůbec žádného nároku na kongruové požitky, resp. jich doplňky a složením slibu získal nárok takový — jak už řečeno — jen pro futuro, nikoli pro praeterito.

Na tom nic nemění skutečnost, že zákon nestanoví, kdy a komu má církevní hodnostář slib složiti, neboť § 2 cit. zákona zní zcela striktně a nečiní složení slibu poslušným závislým na předchozí výzvě se strany státní správy. Zákon neliberuje svou dispozicí zaměstnance, kteří jsou

adresáty předpisu jeho § 2, od povinnosti složit slib a tím se přihlásiti dobrovolně k Československé republice po dobu, než budou k složení slibu vyzváni příslušnými orgány. Nemůže proto míti úspěch argumentace stížnosti, pokud má zato, že st-1 učinil zadost ustanovení § 2 tím, že teprve na výzvu státní správy prostřednictvím církevních orgánů složil slib v roce 1921 a že není jeho vinou, že se tak dříve nestalo. —

Rovněž nelze přisvědčiti stížnosti, pokud se snaží dovoditi, že ustanovení zák. čl. XIV:1898 o doplňku požitků duchovního pastýře a §§ 7 a 8 zák. čl. XXXVIII:1913 o zvýšení náležitostí duchovních věkovými přídavky stanoví odnětí doplňku kongruy a věkového přídavku jen v důsledku protistátního chování nebo spáchání přečinu duchovním, že předpisy tyto staly se součástí československého právního řádu a platily až do počátku účinnosti nového kongruového zákona č. 122/1926 Sb., st-1 že se však žádného takového činu nedopustil a že tedy nemůže tu býti jiného důvodu zákonného k odnětí požitků zmíněných. Je sice pravda, že shora cit. zákonná ustanovení přešla podle čl. 2 zákona č. 11/1918 Sb. do právního řádu československého státu a platila až do 1. ledna 1926, kdy nabyl účinnosti zákon č. 122/1926 Sb. o úpravě platů duchovenstva církví a náboženských společností státem uznaných, případně recipovaných (§ 8), ale z toho ještě nijak neplyne, že by československý stát byl povinen poskytovat všem duchovním v bývalém státu uherském, působícím po převratu na území připadnuvším k republice Československé, požitky, kterých podle dřívějších uherských zákonů požívali. Nss vyslovil již v četných svých nálezech (srov. na př. Boh. A 4409/25, 5435/26 a j.) právní názor, že československý stát nevstoupil již ipso facto jako universální successor v právní závazky bývalého státu uherského ze služebních poměrů bývalých uherských státních zaměstnanců, nýbrž že k sukcesi té by mohlo dojíti jenom tam, kde výslovnou vnitrostátní normou byla založena. To platí stejně i ve příčině služebních poměrů duchovních ve veřejné správě duchovní a o nárocích z těchto služebních poměrů činěných na státní pokladnu. Jestliže tedy po vydání zákona č. 11/1918 Sb. nová vnitrostátní norma vtělená v zákon č. 64/1918 Sb. nařizuje, že jen složením slibu věrnosti nabývá duchovní ve veřejné duchovní správě nároku na výplatu dosavadních požitků, vyslovuje tím jasně, že dokud duchovní kterékoli státem uznané církve nebo náboženské společnosti tohoto slibu nesložil, nevzešel mu nárok na výplatu požitků těch státem československým. Z toho plyne, že ustanovení § 7 zák. čl. XIV:1898, pokud se týče §§ 7 a 8 zák. čl. XXXVIII:1913 ve příčině odnětí doplňku kongruy a věkového přídavku může se vůči československému státu s úspěchem dovolávat toliko duchovní, který vykonal slib podle § 2 zákona č. 64/1918 Sb., a jen za dobu po složení tohoto slibu.

Ustanovení právě cit. § 2 zákona č. 64/1918 Sb. o složení slibu věrnosti Československé republice zní zcela všeobecně a platí tedy pro všechny církevní hodnostáře bez rozdílu, které státem uznané nebo recipované církve nebo náboženské společnosti jsou příslušníky, a nelze ani z tohoto zákona, ani z jiné normy dovoditi — stížnost také žádné normy se nedovolává, že československý stát přiznává nárok na doplňky kon-

gruy a přídavky k téže duchovním některé církve, kteří slibu podle cit. zákona nesložili, resp. za dobu předcházející složení takového slibu. Míjí se proto cíle stížnost, pokud se dovolává trianonské smlouvy mírové z 4. června 1920 č. 102/1922 Sb. a namítá, že československý stát, převzav suverenitu nad územím dříve uherským, byl podle této smlouvy povinen zachovávat rovnoprávnost všech konfesí a nesmí vydávat zákony a nařízení nebo činiti opatření, která by se přičila duchu a intenci této smlouvy, zvláště když v čl. 76 je prý zakázán mstivý postup proti takovým osobám, které před uzákoněním mírové smlouvy se dopustily politického přečinu. — — — —

Č. 12.891.

H o n e b n í p r á v o: I. Podle čes. honeb. zákona není honební úřad oprávněn stanovit náhradu za škody způsobené honbou a zvěří držitelům pozemků. — II. Náhradu podle § 7 čes. honeb. zákona je stanovit jen podle vlastní úplaty za nájemné ponechání práva myslivosti.

(Nález z 4. května 1937 č. 1931/35-2.)

V ě c: Juliana Sch. v Neznášově proti rozh. zem. úřadu v Praze z 15. ledna 1935 o náhradě podle § 7 čes. honeb. zákona.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

D ů v o d y: Výměrem z 28. listopadu 1934 přidělil okr. úřad v Týně nad Vltavou podle § 5 hon. zákona pozemky obyvatelů osady Neznášova k samostatné honitbě Juliany Sch., majitelky velkostatku v Neznášově, a podle § 7 hon. zákona stanovil náhradu za ně ročně 4 Kč 50 h za 1 ha včetně náhrad za škody zvěří způsobené. K odvolání majitelů pozemků zem. úřad v Praze nař. rozhodnutím zrušil tento výměr a vyslovil, že držitel samostatné honitby neznášovského velkostatku je povinen vedle náhrady honebného ve smyslu § 7 hon. zákona také k náhradě škod způsobených honbou a zvěří z důvodu, že je držitel honitby, k níž byly enklavní pozemky přikázány, již podle § 45 hon. zákona povinen hradit škody zvěří způsobené, že by se mohl zprostiti závazku hradit vedle honebného i náhradu škod zvěří způsobených pouze zvláštní úmluvou s majiteli honebních pozemků, že však honební úřad sám není oprávněn normu zákonnou měnit a vyměřit náhradu včetně škod zvěří způsobených.

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí uvážil nss takto:

Podle § 45 čes. hon. zákona mají držitelé pozemků právo žádati náhradu za škody honbou a zvěří způsobené. Náhradou těchto škod způsobených na enklávách a na pozemcích k honbě přikázaných je povinen ten, kdo má právo provozovat na nich myslivost. Strany mohou sice otázku náhrady těchto škod upravit mezi sebou soukromoprávní dohodou (3. odst. § 45 hon. zákona); nedošlo-li však k takové dohodě, zůstává majitelům pozemků vyhrazeno právo, uplatnit své náhradní